

Eiropas maksājuma rīkojuma procedūra

Kāzusu komplekts¹

Profesore Ksandra Kramere (*Xandra Kramer*) Erasma universitāte Roterdamā

Saturs

I kāzusa scenārijs	2
I kāzusa jautājumi	2
I kāzusa atbildes	4
II kāzusa scenārijs	10
II kāzusa jautājumi	10
II kāzusa atbildes	12
Metodoloģiski ieteikumi	15
Mācību mērķis un pieeja	15
Materiāli	15

Ar Eiropas Savienības Justīcijas programmas 2014.g.-2020.g. līdzfinansējumu.

¹ Izstrādāts projekta “Eiropas pārrobežu procedūru labāka piemērošana: Eiropas tiesu darbinieku juridiskās un valodas mācības ” ietvaros, Granta līguma numurs: 806998.

I kāzusa scenārijs

OneWeb GmbH ir uzņēmums ar juridisko adresi Insbrukā (Austrijā), kas sniedz interneta pakalpojumus, tostarp tīmekļa *hostinga*, mākoņglabāšanas un vietnes uzturēšanas pakalpojumus. Tas sniedz plašu interneta pakalpojumu klāstu gan uzņēmumiem, gan patērētājiem, bet galvenokārt – mazākiem uzņēmumiem. 2018. gada decembrī tas noslēdz līgumu ar *Galicia Turismo LLC*, nelielu tūrisma aģentūru, kas atrodas Bigo, Spānijā.

Līgums tiek noslēgts caur *OneWeb* mājaslapu, kurā tas reklamē savus pakalpojumus un sniedz iespēju noslēgt līgumus tiešsaistē. Lai noslēgtu līgumu, ir jāuzklikšķina uz loga “pieņemt pakalpojuma sniegšanas noteikumus un nosacījumus”, kas satur arī hipersaiti uz pakalpojumu sniegšanas noteikumiem un nosacījumiem. Šie nosacījumi, cita starpā, paredz, ka “*Ja no šī līguma vai saistībā ar to izceļas strīds, tad ekskluzīva jurisdikcija būs Insbrukas (Austrijas) tiesām.*”

Tā kā *Galicia Turismo*, neraugoties uz vairākiem atgādinājumiem, neapmaksā divus izrakstītos rēķinus (par kopējo summu 4 979 EUR), *OneWeb* nolemj līgumu lauzt un attiecīgi par to informē *Galicia Turismo*. *OneWeb* ceļ prasību par minēto rēķinu summu, kā arī par 1 500 EUR kā līgumā fiksēto līguma laušanas maksu. Tāpat arī tas vēlas prasīt tiesāšanās izdevumu segšanu.

I kāzusa jautājumi

1. Kuras Eiropas procedūras ir pieejamas pārrobežu finanšu prasījumiem?
2. a) Kura procedūra ir vispiemērotākā šim gadījumam? Atbildē veltiet uzmanību Eiropas maksājuma rīkojuma procedūras piemērošanas tvērumam.
b) Vai *OneWeb* varētu izmantot Eiropas procedūru maza apmēra prasībām, lai celtu prasību par zaudētu peļņu, jo tam nācies lauzt līgumu?
c) Pieņemsim, ka *OneWeb* uzsāk procedūru Austrijā un gribētu izmantot Austrijas *Mahnverfahren*, dalībvalsts parādu piedziņas procedūru. Vai tas ir iespējams?
d) Kādas ir galvenās atšķirības, izmantojot Eiropas maksājuma rīkojuma procedūru un dalībvalsts procedūru?
e) Vai Eiropas maksājuma rīkojuma procedūra būtu pieejama, ja *OneWeb* atrastos Šveicē, pieņemot, ka visi pārējie lietas fakti, ieskaitot tiesas izvēli, būtu tādi paši?
3. Atgriežoties pie sākotnējā scenārija, un pieņemot, ka *OneWeb* vēlas pieprasīt Eiropas maksājuma rīkojumu, kurai (-ām) tiesai (-ām) būtu jurisdikcija attiecībā uz šo prasību?

Uzdevums: *Kuras dalībvalstis ir noteikušas Eiropas maksājuma rīkojuma procedūras izpildi specifiskā(ās) tiesā(ās)?*

4. Vai *OneWeb* nepieciešama jurista pārstāvība, lai pieprasītu Eiropas maksājuma rīkojumu?

5. Pieņemsim, ka *OneWeb* iesniedz pieteikumu Austrijas tiesā. Kā šis pieteikums iesniedzams, un vai to var izdarīt elektroniski?

6. Vai savā pieteikumā *OneWeb* ir:

a) jānorāda prasības iemesls?

b) jākonkretizē izmaksas un procentu maksājumus, ko tas pieprasa?

c) jāpievieno pamatojoši pierādījumi?

7. Vai Austrijas tiesa var pieprasīt informāciju saistībā ar prasību, kas izriet no Austrijas tiesībām?

8. Vai tiesai vai kādai citai kompetentai iestādei ir jāizsniedz *Galicia Turismo* pieteikuma A veidlapa?

9. Vai tiesa var noraidīt pieteikumu, ja tajā trūkst informācijas par prasību vai pierādījumu apraksta?

Alternatīvs scenārijs: Pieņemot, ka līgums bija noslēgts ar Gonsalesa kungu, patērētāju ar domicilu Bigo (Spānijā), par personiskās tīmekļa vietnes hostinga un uzturēšanas pakalpojumiem.

10. Vai tiesai ir jāvērtē, vai soda nauda 1 500 EUR apmērā par kavētu maksājumu ir netaisnīga, ņemot vērā relatīvi zemo līguma vērtību Direktīvas par negodīgiem noteikumiem patērētāju līgumos izpratnē?

I kāzusa atbildes

1. Kuras Eiropas procedūras ir pieejamas pārrobežu finanšu prasījumiem? Tās ir Eiropas maksājuma rīkojuma procedūra (EMRP) (Regula Nr. 1896/2006) un Eiropas procedūra maza apmēra prasībām (EPMAP) (Regula Nr. 861/2007), kas grozīta ar 2015/2421. Ar šo tika grozīts 17. pants, kā arī EMRP Regulas 30. un 31. pants, tā stājās spēkā 2017. gada 14. jūlijā. Šīs procedūras domātas, lai vienkāršotu un paātrinātu tiesvedības un samazinātu piedziņas izmaksas maza apmēra prasību vai neapstrīdētu prasību gadījumos, kā arī ar tām atceļ eksekvatūru (skat. EMRP un EPMAP 1. pantu). Abas ir pieejamas piedziņai pārrobežu prasību gadījumā civillietās un komerclietās, un tās ir alternatīva dalībvalstu procedūrām (skat. EMRP un EPMAP regulu 1., 2. un 3. pantu). Šī ir komerclieta un ir regulu tvērumā (2. panta 2. punkts). Divas svarīgākās atšķirības ir šādas:

(1) EMRP nav naudas limitu. EPMAP ir naudas limits – tas ir 5 000 EUR (EPMAP 2. panta 1. punkts) => līdz ar to principā šī prasība neatbilstu šim nosacījumam.

(2) EMRP ir pieejama tikai neapstrīdētiem finansiāliem prasījumiem (EMRP 1. pants). EPMAP piemērojama gan apstrīdētām, gan neapstrīdētām prasībām.

E-justīcijas portālā ir pieejams rīks, lai izlemtu par pieejamajām procedūrām, skat. https://e-justice.europa.eu/content_dynamic_forms-155-en.do.

Regulu noteikumi ir saistoši, un dalībvalstu tiesībās nevar noteikt augstākas prasības, skat. Lietu C-215/11, *Iwona Szyrocka v SiGer Technologie GmbH*, ECLI:EU:C:2012:794, attiecībā uz EMRP (tas pats attiecas uz EPMAP). Dalībvalstu tiesībām ir nozīme tajos gadījumos, kad EPMAP vai EMRP nesniedz noteikumus, skat. EMRP 26. pantu un EPMAP 19. pantu.

Trešā vienotā Eiropas procedūra ir Eiropas kontu apķīlāšanas rīkojuma procedūra (EKARP), kas ļauj ieviest aizsargājošus pasākumus (līdzekļu iesaldēšanu bankas kontos), lai nodrošinātu izpildi.

2. a) Kura procedūra ir vispiemērotākā šim gadījumam? Kopējā prasījuma summa ir 6 479 EUR, neskaitot izmaksas un procentus. Tātad Eiropas procedūru maza apmēra prasībām nevar izmantot, jo regula piemērojama prasībām, kuru vērtība nepārsniedz 5 000 EUR brīdī, kad prasību saņem tiesa, kurai ir attiecīgā jurisdikcija, neņemot vērā procentus, izdevumus un izmaksātās summas (EPMAP 2. pants). *OneWeb* varētu nolemt necelt prasību par līgumsodu 1 500 EUR apmērā, tādējādi nodrošinot, ka prasība nepārsniedz Eiropas procedūras maza apmēra prasībām maksimālo summu.

Labāks risinājums būtu izmantot Eiropas maksājuma rīkojuma procedūru, tomēr tas būs iespējams tikai tajā gadījumā, ja *Galicja Turismo* neapstrīd prasījumu, iesniedzot iebildumu pret prasījumu saskaņā ar EMRP 16. pantu.

Tvērums

Attiecībā uz EMRP regulas piemērošanas tvērumu ir jāapsver šādi punkti.

Svarīgi elementi saskaņā ar regulas 2., 3. un 4. pantu:

- 2. panta (1): “Šī regula attiecas uz **pārrobežu civillietām un komerclietām**, neatkarīgi no tiesas iestādes vai tribunāla būtības. Tā neattiecas, konkrēti, uz nodokļu,

muitas vai administratīvām lietām vai valsts atbildību, kas radusies no darbības vai bezdarbības, īstenojot valsts varu (*‘acta iure imperii’*)”.

- 2. panta (2) uzskaitīti šī tvēruma izņēmumi.

Civillietas un komercietas: Šis jēdziens jāinterpretē autonomi, saskaņā ar EST praksi (skat. Lietu C-29/76, *LTU v Eurocontrol*, ECLI:EU:C:1976:137, kā arī nesenāku Lietu C-551/15, *Pula Parking d.o.o. v Sven Klaus Tederahn*, ECLI:EU:C:2017:193). Šajā gadījumā nav šaubu par to, ka tā ir komercietas. Tāpat arī uz šo lietu neattiecas neviens no 2. panta 2. punktā minētajiem izņēmumiem. Šis ir parasts pakalpojuma līgums, ko noslēgušas divas puses – komersanti.

Pārrobežu lieta: tas ir tālāk definēts 3. pantā, kas noteic: “Šajā regulā pārrobežu lieta ir lieta, kurā vismaz vienai no pusēm ir domicils vai pastāvīga dzīvesvieta dalībvalstī, kas nav prasību saņēmušās tiesas atrašanās dalībvalsts.” Domicils ir jānosaka saskaņā ar Briseles I bis regulas (Nr. 1215/2012) 62. un 63. pantu (2. punkts; sākotnējais teksts atsaucas uz veco regulu, Regulas nr. 44/2001 50. un 60. pantu). Izšķirošais brīdis, kad jāizlemj, vai šī ir pārrobežu lieta, ir EMRP pieteikuma iesniegšanas brīdī (3. punkts). Šajā gadījumā šis nosacījums ir ievērots, jo pušu juridiskās adreses ir dažādās valstīs (Austrijā un Spānijā), no kā izriet, ka jebkurā gadījumā tā tiesa, kurai ir jurisdikcija, ko noteiks saskaņā ar Briseles I bis regulu, būs cita, nevis vienas no pusēm domicila vai pastāvīgās dzīvesvietas dalībvalsts.

Temporālais un ģeogrāfiskais tvērums: Regula ir piemērojama kopš 2008. gada 12. decembra attiecībā uz prasībām, kas iesniegtas pēc šī datuma (EMRP 33. pants). Tā ir nedaudz grozīta 2017. gada 14. jūlijā (Regula nr. 2015/2421). Grozījumi attiecas tikai uz EMRP regulas 17., 30. un 31. pantu.

Regula nav piemērojama Dānijā (Preambula, nr. 32). Šīs regulas izpratnē Dānija netiek uzskatīta par dalībvalsti, skat. 3.panta (1).

Finanšu prasījums: Saskaņā ar 4. pantu tā attiecas uz konkrēta apmēra finanšu prasījumiem, kuri bijuši jāsamaksā pieteikuma iesniegšanas brīdī. Šajā lietā šī prasība ir izpildīta, tā attiecas uz noteiktu summu, kas bija jāsamaksā. Pieprasītās izmaksas un procenti ir jākonkretizē pieteikuma A veidlapā.

b) Vai *OneWeb* varētu izmantot Eiropas procedūru maza apmēra prasībām, lai celtu prasību par zaudētu peļņu, jo tam nācies lauzt līgumu? Principā tas var prasīt jebkuru ar prasību saistītu summu, jo robeža nav noteikta. Pieteikuma veidlapā A ir atsevišķa sadaļa par līgumsodiem (skat. veidlapas 8. daļu). Galvenā prasība tiks iekļauta 6. daļā. Varētu jautāt, vai zaudētā peļņa ir pietiekami konkrēta, un jebkurā gadījumā summa ir jākonkretizē, ietverot pamatojumu (galvenā prasījuma nesamaksāšana). Līgumsods 1 500 EUR apmērā, kas paredzēts līgumā gadījumā, ja līgums laužts tā nepildīšanas dēļ – *Galicija Turismo* pienākums maksāt par pakalpojumiem, tiktu ietverts A veidlapas 8. daļā. Ir maz ticams, ka šajā gadījumā zaudētā peļņa būs piedzenama. Lai arī tiesas izvērtējums ir diezgan izšķirošs, tomēr, ja daļa

prasības ir ārpus tvēruma vai citādi šķiet acīmredzami nepamatota, tad prasība būtu jānoraida, pamatojoties uz 8. pantu kopsakarībā ar 11. pantu.

c) Pieņemot, ka *OneWeb* uzsāk procedūru Austrijā un vēlētos izmantot Austrijas *Mahnverfahren*, dalībvalsts parādu piedziņas procedūru. Vai tas ir iespējams? EMRP ir alternatīva procedūra (tāpat kā EPMAP). Tas ir saistīts ar ES tiesību samērīguma un subsidiaritātes prasībām. 1. panta (2) punkts konkrēti atsaucas uz dalībvalstu procedūrām attiecībā uz prasībām, kas ietilpst 4. panta tvērumā. Arī 10. apsvērumā skaidri norādīts, ka regula kalpo kā alternatīva dalībvalstu procedūrām un ka šī regula neaizvieto un nesaskaņo spēkā esošās dalībvalstu procedūras. Līdz ar to *OneWeb* joprojām varētu pielietot rīkojumu, izmantojot Austrijas *Mahnverfahren* (vai kādu citu dalībvalsts procedūru). Tas varētu būt saistīts ar to, ka šī procedūra ir pazīstama, tāpat dalībvalsts procedūra varētu būt vēlamāka citu iezīmju dēļ. Austrijas tiesai jābūt starptautiskai jurisdikcijai, kas nebūtu problēma, ņemot vērā tiesas izvēli un Briseles I bis regulas 25. pantu. Vispārēja informācija par Austrijas tiesisko sistēmu un tiesām ir pieejama e-justīcijas portālā: https://e-justice.europa.eu/content_judicial_systems_in_member_states-16-at-en.do?member=1.

d) Kādas ir galvenās atšķirības, izmantojot Eiropas maksājuma rīkojuma procedūru un dalībvalsts procedūru? Tas ir atkarīgs no dalībvalsts procedūras nosacījumiem, taču raugoties no ES pārrobežu tiesvedības skatupunkta, EMRP priekšrocības varētu būt procedūras vienkāršība un vienotība visā ES, veidlapas ir pieejamas visās ES valodās, arī noteikumi par izsniegšanu, tulkojumiem un izpildi, kā arī pilnīga atteikšanās no eksekvatūras. Dalībvalsts procedūrā uz pārrobežu lietu attieksies Pakalpojumu regulas un Briseles I bis regulas noteikumi. Attiecībā uz izpildi Briseles I bis regulā saglabāts vairāk pamatu atteikumam, skat. tās 45. pantu un EMRP 22. pantu (vienīgā pretruna).

e) Vai Eiropas maksājuma rīkojuma procedūra būtu iespējama, ja *OneWeb* atrastos Šveicē, pieņemot, ka visi pārējie lietas fakti, ieskaitot tiesas izvēli, būtu tādi paši?

Tas, ka Šveice nav dalībvalsts, neizslēdz šīs regulas piemērojamību kā tādu. Piemērojama prasība, ka lietai jābūt pārrobežu lietai. Ja ir izvēlēta Austrijas tiesa (šādā gadījumā Briseles I bis regula paredz, ka šai tiesai ir jurisdikcija), bet *Galicia Turismo* ir Spānijā, saskaņā ar 3. pantu tā kvalificējas kā pārrobežu lieta. Skat. arī Lietu C-627/17, *ZSE Energia a.s. v RG*, ECLI:EU:C:2018:941 par šo jautājumu (“puses” ietver tikai tos, kas iesaistīti kā prasītāji un atbildētāji, bet ne trešās personas, un to domicilam jābūt citā dalībvalstī nevis tajā, kurā tiesvedība uzsākta). Atsaucoties uz lietu C-412/98, *Group Josi*, ECLI:EU:C:2000:399, ir skaidrs, ka Briseles I bis regulas izpratnē prasītāja domicils nav būtisks.

3. Atgriežoties pie sākotnējā scenārija, un pieņemot, ka *OneWeb* vēlas iesniegt pieteikumu Eiropas maksājuma rīkojumam, kurai (-ām) tiesai (-ām) būtu jurisdikcija?

EMRP 6. panta 1. punkts atsaucas uz Briseles I bis regulu. 2. punkts attiecas uz patērētāju prasībām un nav svarīgs šajā lietā. Pieteikuma veidlapa A arī atsaucas uz šo regulu. Jaunākās veidlapas, ietverot grozījumus, kas saistīti ar Regulas Nr. 2015/2421 grozīšanu, ir pieejamas

e-justīcijas portālā: https://e-justice.europa.eu/content_european_payment_order_forms-156-en.do. 3. daļa pievēršas jurisdikcijas pamatojumam. Nr. 12 attiecas uz tiesas izvēli. Šajā lietā noslēgtajā līgumā bija atruna par tiesas izvēli. To regulē Briseles I bis regulas 25. pants. Izvēle ir izdarīta līgumā, un elektroniskais līgums tiek uzskatīts par rakstveida līgumu (25. panta 1. punkta (a) apakšpunkts kopsakarā ar 2. punktu). To uzskata par saziņu ar elektroniskajiem līdzekļiem, kas “paliekoši reģistrē” vienošanos (Lietā C-322/14, *Jaouad El Majdoub v CarsOnTheWeb*, ECLI:EU:C:2015:334, EST apstiprināja, ar nosacījumu, ja uz tā ir iespējams uzklikšķināt, lejupielādēt un saglabāt). Tas piešķir ekskluzīvu jurisdikciju Austrijas tiesai, konkrētāk – Insbrukas. Taču dalībvalstīm ir ļauts nozīmēt konkrētu tiesu, un Austrija ir to darījusi. Atbilstoši 29. pantam šī informācija ir pieejama šeit: https://e-justice.europa.eu/content_european_payment_order-353-at-en.do?member=1.

29. panta (1)(a) – Tiesas ar jurisdikciju

Attiecībā uz pieteikumiem par Eiropas maksājuma rīkojuma izdošanu jurisdikcija ir tikai Vīnes komercietībai (Austrijas Civilprocesa kodeksa § 252(2)).

Uzdevums: Kuras dalībvalstis ir nozīmējušas speciālas tiesas, kurās tiek izskatīti pieteikumi par Eiropas maksājuma rīkojumiem?

=> Izmantojiet e-justīcijas portālu https://e-justice.europa.eu/content_european_payment_order-353-en.do un noskaidrojiet par katru dalībvalsti. *Varētu būt interesanti parunāt par to, kāpēc dalībvalstis nolēmušas tā darīt, piemēram, efektivitāte, tas, ka tiesai ir īpaša ekspertīze, izskatot starptautiskas lietas, jo tai ir tāda pati kompetence attiecībā uz dalībvalsts maksājuma rīkojuma procedūru.*

4. Vai *OneWeb* ir nepieciešama jurista pārstāvība, lai pieprasītu Eiropas maksājuma rīkojumu?

Viena no EMRP iezīmēm ir tā, ka netiek prasīta jurista pārstāvība, neatkarīgi no prasības apmēra, kas ir maksājuma rīkojuma pieprasīšanas pamatā. Par to skat. EMRP 24. pantu. Tas ir neatkarīgi no tā, ko šādā gadījumā pieprasītu dalībvalsts civilprocesa noteikumi, un šajā ziņā EMRP saskaņo noteikumus par jurista pārstāvību (tas pats attiecas uz EPMA). Iemesls, kāpēc netiek prasīta jurista pārstāvība, ir izmaksu samazināšana un piekļuves vienkāršošana. Lietotājam var palīdzēt standarta veidlapas, informatīvi materiāli, ieteikumi e-justīcijas portālā, ieskaitot dinamiskās veidlapas, kuras var aizpildīt tiešsaistē. Papildus tam, e-justīcijas portālā ir pieejami “Praktiski ieteikumi”, https://e-justice.europa.eu/content_order_for_payment_procedures-41-en.do.

5. Pieņemsim, ka *OneWeb* iesniedz pieteikumu Austrijas tiesā. Kā šis pieteikums iesniedzams, un, konkrētāk, vai to var izdarīt elektroniski?

EMRP 7. panta (1) noteikta pieteikuma veidlapa A (I pielikums). 7. panta (2) 2 uzskaitīta tajā iekļaujamā informācija (tas norādīts arī veidlapā). Saskaņā ar 7. panta (5) pieteikums jāiesniedz papīra formātā vai izmantojot citus saziņas veidus, ko pieņem izcelsmes dalībvalsts un kas tai ir pieejams. Eiropas procedūrās tiek veicināta elektroniskas saziņas izmantošana. Piemērojama ir Elektronisko parakstu direktīva, ja vien nepastāv dalībvalsts identifikācijas

sistēma (6. punkts). EMRP neuzliek dalībvalstīm obligātu pienākumu padarīt iespējamu elektronisku prasības iesniegšanu (jo tas ir saistīts ar tiesu sistēmas un tehnoloģiju attīstību). Dalībvalstīm ir jāinformē par pieejamajiem līdzekļiem (7. panta 6. punkts, 29. panta 1. punkta (c) apakšpunkts), un Komisijai jāpadara šī informācija publiski pieejama (29. panta 2. punkts).

E-justīcijas portālā par Austriju ir pieejama šāda informācija: https://e-justice.europa.eu/content_european_payment_order-353-at-en.do?member=1:

29.panta (1)(c) - Saziņas līdzekļi

Iesniedzumus Eiropas maksājuma rīkojuma procedūrā var iesniegt vai nu papīra formātā, vai elektroniski, izmantojot *WebERV* (tīmeklī balstīta elektroniskā tiesiskuma platforma). Principā *WebERV* ir pieejama visām fiziskajām un juridiskajām personām. Tehniskie priekšnosacījumi tās izmantošanai ir īpaša programmatūra un sūtītāja iestāde. Aktuālais sūtītāju iestāžu saraksts atrodams vietnē <http://www.edikte.justiz.gv.at/edikte/km/kmhlp05.nsf/all/erv>.

Nosūtīšana pa faksu vai e-pastu nav iespējama.

6. Vai savā pieteikumā *OneWeb* ir:

a) jānorāda prasības iemesls? Jā, skat. 7. panta (2) (d). Tajā jāietver to apstākļu apraksts, kas ir prasības un procentu prasības pamatā. Skat. arī pieteikuma veidlapas 6. daļu.

b) jākonkretizē izmaksas un procentu maksājumus? Jā, skat. 7. panta (2)(b) un (c), kā arī pieteikuma veidlapas 7. un 9. daļu.

c) jāpievieno pamatojoši pierādījumi? Pieteikuma veidlapā jāsniedz pierādījumu apraksts, skat. 7. panta (2)(e), un pieteikuma veidlapas 10. daļu (rakstveida pierādījumi, mutiskas liecības, ekspertu liecības, apskate vai citi, kas jānorāda konkrēti). Pierādījumi nav jāpievieno.

Saskaņā ar 11. panta (1)(b), ja prasība ir acīmredzami nepamatota vai (c), ja prasītājs nenosūta atbildi, lai papildinātu vai labotu veidlapu, gadījumā, ja pierādījumu daļa nav aizpildīta, tiesa pieteikumu noraidīs.

7. Vai Austrijas tiesa var pieprasīt informāciju par prasību, kas izriet no Austrijas tiesībām? Nē, tas nav atļauts, jo nevar pieprasīt neko vairāk par to, kas izriet no EMRP 7. panta. Šis nosacījums ir izsmeļošs un no Austrijas tiesību aktiem atvasināt tālākas prasības nedrīkst. Skat. Lietu C-215/11 *Iwona Szyrocka v SiGer Technologie GmbH*, ECLI:EU:C:2012:794, kurā EST pauž, ka 7. pants “ir interpretējams tādējādi, ka tas izsmeļoši regulē visas prasības, kam jāatbilst pieteikumam par Eiropas maksājuma rīkojumu”. Šajā lietā Polijas tiesa bija norādījusi, ka prasītājs nebija konkretizējis strīda priekšmeta vērtību, izteiktu Polijas valūtā, kā to pieprasa Polijas tiesību akti, lai varētu aprēķināt nodevu par pieteikuma iesniegšanu. Saskaņā ar EMRP šī prasība nebija pamatota.

8. Vai tiesa var noraidīt pieteikumu, ja tajā trūkst informācija par prasības iemeslu un pierādījumu apraksts? Var, jo to pieprasa 7. pants, tomēr saskaņā ar 9. pantu prasītājam ir jādod iespēja pieteikumu papildināt vai labot. Šim nolūkam tiesai jāizmanto veidlapa B (II pielikums). Iespējams, ka praksē izmanto neformālākus veidus, lai iegūtu vienkāršu trūkstošu informāciju, ieskaitot e-pasta sūtīšanu vai tālruņa zvanu. Šķiet, katas atbilst regulas mērķiem. Tiesai jānosaka atbilstošs termiņš pieteikuma papildināšanai vai labošanai, skat. 9. panta (2). Tiesa var noraidīt pieteikumu tikai tādā gadījumā, ja prasība ir acīmredzami nepamatota vai pieteikums nav pieņemams.

9. Vai tiesai vai kādai citai kompetentai iestādei ir jāizsniedz pieteikuma veidlapa A *Galicia Turismo*? Nē, EMRP ir vienpusēja procedūra. Pēc pieteikuma izskatīšanas saskaņā ar 8. pantu, it īpaši attiecībā uz prasībām par tvērumu, jurisdikciju un nepieciešamo informāciju, kas noteiktas 2., 3., 4., 6. un 7. pantā, kā arī izvērtējot, vai prasība ir pamatota, tiks izdots EMRP. Skat arī 12. pantu. Pats EMRP ir jāpiegādā saskaņā ar 13.-15. pantu, un no tā brīža sākas termiņš, kurā var iesniegt iebildumu pret EMRP.

10. Vai tiesai ir jāvērtē, vai soda nauda 1 500 EUR apmērā par kavētu maksājumu ir netaisnīga, ņemot vērā līguma mazo vērtību Direktīvas par negodīgiem noteikumiem patērētāju līgumos izpratnē? 8. pants par pieteikuma izskatīšanu prasa izvērtēt formālās prasības, skat. iepriekšējo jautājumu. Tomēr tiesai ir jāvērtē arī tas, vai prasība šķiet pamatota un vai daļa par prasītāja norādīto līgumsodu neprasa izskatīšanu. EST prakse saistībā ar Direktīvu par negodīgiem noteikumiem patērētāju līgumos skaidri pasaka, ka tie ir jāizskata *ex officio*. Atbilstoši 8. pantam EMRP izskatīšanu var veikt automatizēti un dažās dalībvalstīs tās apstrādā elektroniski, bez tiesneša iesaistes. Tas rada jautājumus. Lietā C-618/10, *Banco Español* Banco Español de Crédito, EU:C:2012:349 EST nācās risināt jautājumu par (iespējams netaisnīgu) klauzulu patērētāja līgumā saistībā ar dalībvalsts maksājuma rīkojuma procedūru. Jautājumu nosūtījusī tiesa arī bija formulējusi nostāju atbilstoši EMRP, taču tā kā šī bija dalībvalsts lieta, EST uz šo jautājumu neatbildēja. Attiecībā uz dalībvalsts procedūru EST sprieda, ka tiesnesim (vai tiesas darbiniekam) pirms maksājuma rīkojuma izdošanas ir jābūt iespējai *ex officio* izvērtēt patērētāja līguma taisnīgumu. Tas varētu tikt attiecināms arī uz EMRP. To var darīt, izmantojot EMRP 10. pantu par pieteikuma grozīšanu, izmantojot veidlapu C (III pielikums). Tiesa var lūgt prasītājam grozīt pieteikumu šajā prasības daļā.

II kāzusa scenārijs

Pragoboard s.r.o. ir uzņēmums ar juridisko adresi Prāgā (Čehijas Republikā), kas ražo un pārdod elektroniku mazumtirgotājiem visā Eiropā. 2017. gadā tas noslēdz līgumu ar *Electromasters BV* (juridiskā adrese Roterdamā, Nīderlandē) par noteikta daudzuma elektronikas preču pārdošanu reizi trīs mēnešos. Līgumā noteikts, ka elektronika jāpiegādā Roterdamā. Līgums ietver arī atrunu par tiesas izvēli, nosakot, ka gadījumā, ja no šī līguma vai saistībā ar to rodas strīds, tad ekskluzīva jurisdikcija būs Prāgas tiesai.

2018. gada oktobra sākumā *Pragoboard* pamana, ka pēdējie trīs rēķini par kopējo summu 854 799,20 EUR vēl nav apmaksāti. Atgādinājums par pirmā rēķina apmaksu nosūtīts caur e-pastu jau pirms viena mēneša, bet *Electromasters* uz to neatbildēja. *Pragoboard* nosūta *Electromasters* atgādinājumu par visiem trim rēķiniem. Pēc viena mēneša *Electromasters* atbild, ka bijušas dažas problēmas ar rēķinu apmaksu jaunās pārvaldības sistēmas dēļ, taču sola, ka divi rēķini tikšot samaksāti līdz gada beigām, bet trešais – janvārī. Tomēr līdz janvāra beigām rēķini nav apmaksāti, un *Pragoboard* atceļ janvārī ieplānoto piegādi. Tas nosūta *Electromasters* vēl vienu atgādinājumu un brīdina, ka laužīs līgumu un piemēros līgumiskos procentus un izmaksas, ja visi trīs rēķini netiks apmaksāti līdz 2019. gada 28. februārim.

Līdz šim datumam rēķini nav apmaksāti, un *Pragoboard* sazinās ar juristu, lai iesniegtu prasību tiesā. Jurists iesaka izmantot Eiropas maksājuma rīkojuma procedūru. 2019. gada 1. aprīlī pieteikums par Eiropas maksājuma rīkojumu tiek iesniegts kompetentajai Prāgas rajona tiesai. Pieteikumā prasītā summa ir 854 799,20 EUR par neapmaksātajiem rēķiniem, plus 3 567,59 EUR procenti un 3 945,25 EUR par juridiskajiem izdevumiem, ieskaitot tiesas nodevas, atlīdzību juristam un tulkošanas izmaksas.

II kāzusa jautājumi

1. Pieņemot, ka aizpildītā pieteikuma veidlapa ir iesniegta 2019. gada 1. aprīlī.

- Kad, vēlākais, tiesai ir jāizdod Eiropas maksājuma rīkojums?
- Vai Eiropas maksājuma rīkojums aizvien vēl būtu spēkā, ja to izdotu pēc šī datuma?
- Kā ir jāizdod Eiropas maksājuma rīkojums?
- Kā tiesai jārikojas pēc rīkojuma izdošanas?

2. Pieņemsim, ka *Electromasters* vēlēšies izteikt iebildumu pret Eiropas maksājuma rīkojumu.

- Kādā termiņā tam ir jāizsaka iebildums pret rīkojumu?
- Kā tas var iesniegt iebildumus pret rīkojumu?

Uzdevums: Vai kompetentā Čehijas tiesa nodrošina iespēju iesniegt paziņojumu par iebildumu elektroniski?

3. Kā tiesai jārīkojas, ja tā saņem iebildumu?

4. Kā tiesai jārīkojas, ja (noteiktajā termiņā) nav saņemti iebildumi?

Pieņemot, ka *Electromasters* neizteica iebildumu pret Eiropas maksājuma rīkojumu noteiktajā termiņā, jo tā jurists kļūdaini nosūtīja paziņojumu par iebildumu nevis tiesai, bet *Pragoboard* juristam, kurš apgalvo, ka saņēmis paziņojumu pēc tam, kad iebildumu izteikšanai noteiktais termiņš bija beidzies.

5. Vai saskaņā ar EMRP regulu tas ir pamats pārskatīšanai?

Pieņemot, ka pārskatīšana tiek atteikta un *Pragoboard* vēlas panākt EMRP izpildi.

6. Kas *Pragoboard* jādara, lai panāktu izpildi?

Uzdevums: Kādā valodā Nīderlandes izpildes iestādes pieņems maksājuma rīkojumu, un kāds ir attiecīgais regulējums Francijā, gadījumā, ja *Electromasters* būtu aktīvi arī Francijā?

II kāzusa atbildes

1. Pieņemot, ka aizpildītā pieteikuma veidlapa ir iesniegta 2019. gada 1. aprīlī.

a) **Kad, vēlākais, tiesai ir jāizdod Eiropas maksājuma rīkojums?** To regulē EMRP 12. pants, kurā noteikts, ka tiesai jāizdod rīkojums pēc iespējas ātrāk un parasti 30 dienu laikā pēc pieteikuma iesniegšanas. Citiem vārdiem sakot, rīkojumu vajadzētu izdot 30. aprīlī (vai 1. maijā). “Parasti” pieļauj zināmu atkāpi, un EMRP nav dotas papildu norādes par laika ierobežojumiem, taču, ja pieteikuma veidlapa ir pilnībā aizpildīta un nepastāv ārkārtēji apstākļi, tad EMRP vajadzētu izdot noteiktajā laikā.

b) **Vai Eiropas maksājuma rīkojums aizvien vēl būtu spēkā, ja to izdotu pēc šī datuma?** Jā, 30 dienu termiņš nav galīgs. Praksē rīkojumu regulāri izdod vēlāk nekā šajā termiņā, un, kaut gan tas nav vēlams, tas neskar rīkojuma likumību.

c) **Kā ir jāizdod Eiropas maksājuma rīkojums?**

Tiesai jāizmanto standarta veidlapa E, kas atrodama V pielikumā (pieejama https://e-justice.europa.eu/content_european_payment_order_forms-156-en.do). Tai var pievienot tiesas spriedumu parastā formātā. Saskaņā ar 12. panta (2) punktu ir jāpievieno pieteikuma veidlapas kopija. Ir jāietver 12. panta (3) punktā uzskaitītā informācija.

d) **Kā tiesai jārīkojas pēc rīkojuma izdošanas?**

Tiesai jāizsniedz rīkojums saskaņā ar dalībvalsts tiesību aktiem un atbilstoši 13.-15. pantam. Kopā ar EMRP jāizdod arī iebilduma veidlapa (veidlapa F). Tas ir izšķiroši svarīgi, lai nodrošinātu, ka sāk tecēt iebildumu iesniegšanai noteiktais termiņš. Ja tas netiks izdarīts, tad 16.-20. panti nav piemērojami (Lieta 119/13, *eco cosmetics*, ECLI:EU:C:2014:2144).

2. Pieņemot, ka *Electromasters* vēlēšies izteikt iebildumu pret Eiropas maksājuma rīkojumu.

a) **Kādā termiņā tam ir jāizsaka iebildums pret rīkojumu?**

Skat. 16.panta (2), 30 dienu laika pēc rīkojuma izsniegšanas atbildētājam.

b) **Kā tas var iesniegt paziņojumu par iebildumu?**

16. pants (1), izmantojot veidlapu F (VI pielikums). Šī veidlapa jāizsniedz atbildētājam kopā ar rīkojumu. Iebildums jāiesniedz tiesai, kas izdeva rīkojumu. Nav obligāti jānorāda pamatojums (skat. EMRP 16. panta (3) un veidlapu F).

Uzdevums: Vai kompetentā Čehijas tiesa nodrošina iespēju iesniegt iebildumu elektroniski?

=> Attiecīgā informācija par Čehijas Republiku atrodama e-justīcijas portālā: https://e-justice.europa.eu/content_european_payment_order-353-cz-en.do?member=1.

29. pants (1)(c) - Saziņas līdzekļi

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 42. pantu pieņemami ir šādi saziņas līdzekļi:

(a) **elektroniskā vēstule ar uzlabotu elektronisko parakstu** saskaņā ar Elektronisko parakstu likumu Nr. 227/2000 (grozītā redakcija);

(b) **elektroniskā vēstule bez uzlabotā elektroniskā paraksta;**

(c) fakss.

Ar (b) un (c) apakšpunktā minētajiem līdzekļiem iesniegtie dokumenti ir jāapstiprina, trīs dienu laikā iesūtot veidlapu oriģināleksemplārus, citādi tiesa iesniegtos dokumentus neņems vērā.

3. Kā tiesai jārikojas, ja tā saņem iebildumu? Ja noteiktajā termiņā 16. panta izpratnē ir saņemts iebildums, process jāturpina atbilstoši parasta procesa noteikumiem, ja vien prasītājs nav skaidri norādījis pieteikuma veidlapā, ka tādā gadījumā vēlētos procesa izbeigšanu. Skat. 17. panta (1). Tiesa pāries uz parasto civilprocesu saskaņā ar Čehijas civilprocesa tiesībām un informēs par to prasītāju, skat. 17. panta (2) un (3).

4. Kā tiesai jārikojas, ja (noteiktajā termiņā) nav saņemts iebildums?

Tādā gadījumā tiesai bez kavēšanās jāpaziņo, ka EMRP ir izpildāms, izmantojot veidlapu G (VII pielikums). Tiesa pārbaudīs izdošanas datumu. Skat. EMRP 18. panta (1). Ir piemērojamas Čehijas tiesību aktu formālās prasības attiecībā uz izpildāmību (2. punkts, tiesa nosūtīs izpildāmo EMRP prasītājam (3. punkts).

5. Vai saskaņā ar EMRP regulu tas ir pamats pārskatīšanai?

Pārskatīšanu izņēmuma gadījumos regulē 20. pants, un EST prakse norāda, ka tas ir interpretējams šauri. Tas skaidri izriet no vadošās lietas (Lieta 119/13, *eco cosmetics*, ECLI:EU:C:2014:2144), kurā netika ievēroti 13.-15. panta izdošanas noteikumi, EST neinterpretēja šos noteikumus, lai attiecinātu tos uz šo situāciju, bet lēma, ka noteikumi par iebildumiem nav piemērojami un ka beigu beigās šis jautājums būs jārisina ar dalībvalsts tiesību aizsardzības līdzekļiem. Šajā gadījumā visbūtiskākais ir EST nolēmums Lietā C-324/12 *Novontech-Zala kft. v Logicdata Electronic & Software Entwicklungs GmbH*, ECLI:EU:C:2013:205. Šajā lietā bija beidzies termiņš paziņojuma par iebildumu iesniegšanai un EST lēma, ka “Iebildumu pret Eiropas maksājuma rīkojumu iesniegšanas termiņa neievērošana atbildētāja pārstāvja nepareizās rīcības dēļ neattaisno šī maksājuma rīkojuma pārskatīšanu, jo šādai neievērošanai nav raksturīgi nedz ārkārtas apstākļi Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 12. decembra Regulas (EK) Nr. 1896/2006, ar ko izveido Eiropas maksājuma rīkojuma procedūru, 20. panta 1. punkta b) apakšpunkta izpratnē, nedz izņēmuma apstākļi šī paša panta 2. punkta izpratnē.”

Līdzīgi arī kompetentā tiesa Nīderlandē, Hāgas rajona tiesa (2018. gada 18. februārī ECLI:NL:RBDHA:2018:1353) lēma, ka jurista rīcība ir attiecināma uz pusi gadījumā, kad paziņojums par iebildumu tika nosūtīts prasītāja juristam (kurš apgalvoja, ka šādu paziņojumu nav saņēmis), arī tāpēc, ka veidlapa F informē atbildētāju par to, kur iesniedzams paziņojums par iebildumu.

6. Kas *Pragoboard* jādara, lai panāktu izpildi?

Saskaņā ar 19. pantu izpildāmības deklarācija nav nepieciešama, un nav iespējams iebilst pret tā atzīšanu. Saskaņā ar 21. pantu izpildi nosaka izpildes dalībvalsts tiesību akti par izpildes procedūru, kas būtu Nīderlandes tiesību akti, jo, visticamāk, izpildei būtu jānotiek Nīderlandē. Tas būtu izpildāms atbilstoši tādiem pašiem nosacījumiem kā šajā dalībvalstī izdots lēmums par izpildi. Prasītājam būs jāiesniedz kompetentai izpildes iestādei par izpildāmu deklarētā EMRP kopija un, ja nepieciešams, tulkojums. Vienīgais pamats atteikumam var būt pretruna atbilstoši 22. pantam.

***Uzdevums:* Kādā valodā Nīderlandes izpildes iestādes pieņems maksājuma rīkojumu, un kāds ir attiecīgais regulējums Francijā, gadījumā, ja *Electromasters* būtu aktīvi arī Francijā?**

NL: https://e-justice.europa.eu/content_european_payment_order-353-nl-en.do?member=1

29. panta (1)(d) – Pieļaujamās valodas

EMR ieviešanas likuma 8. panta (2):

Likuma par Eiropas maksājuma rīkojuma procedūras piemērošanu 8. panta 2. punkts:

2. Eiropas maksājuma rīkojumam, ko par izpildāmu atzinusi citas dalībvalsts tiesa, lai piemērotu regulas 21. panta 2. punkta b) apakšpunktu, jābūt sastādītam vai tulkotam holandiešu valodā.FR: https://e-justice.europa.eu/content_european_payment_order-353-fr-en.do?member=1

29. panta (1)(d) – Pieļaujamās valodas

Saskaņā ar 21. panta (2)(b) apakšpunktu apstiprinātās valodas ir: franču, angļu, vācu, itāliešu,spāņu valoda.

Pārsteidzoši, Francija nolēma šim nolūkam apstiprināt piecas valodas!

Metodoloģiski ieteikumi

Mācību mērķis un pieeja

Mērķis ir iepazīstināt ar Eiropas maksājuma rīkojuma tvērumu, piemērojamības prasībām, pieteikuma izskatīšanu, rīkojuma izdošanu, rīkojuma piegādi un iebilduma iesniegšanas sekām, kā arī ar izpildi. Pirmā kāzusa scenārijs ir B2B pakalpojuma līgums ar patērētāja līguma variantu. Otrs ir B2B pārdošanas līgums. Pirmajā gadījumā ietverts piemērojamības tvērums un procedūras pirmā daļa līdz pieteikuma izskatīšanai, ieskaitot līgumus papildināt, grozīt pieteikumu un iespēju noraidīt pieteikumu. Otrs gadījums koncentrējas uz izmaksām, rīkojuma izdošanu, piegādi, pārskatīšanu un izpildi. Vislabākā pieeja kāzusu risināšanai būtu sadalīt dalībniekus mazākās grupās, nodrošinot tiešsaistes pieeju dažādiem materiāliem un, it īpaši e-justīcijas portālam. Svarīgākās EST lietas ir iekļautas jautājumos un atbildēs un tām vajadzētu būt pieejamām.

Materiāli

Galvenie materiāli ir:

- EMRP regula
- Briseles I bis regula
- EST prakse par šīm regulām
- EPMAF regula (tikai I kāzusa 1. jautājumam)
- Piekļuve e-justīcijas portālam